

AWARD CEREMONY

IDA EUROPE

Friedel Pas
Board of Directors
European Liaison Officer
International Dark-Sky Association (IDA) (<http://www.darksky.org>)

11th European Symposium for the Protection of the Night Sky
6-8 October 2011, Osnabrück, Germany

EUROPEAN LIGHTING DESIGN AWARD

European Lighting Design Award

- Once a year
- Voted by the European Executive Committee
- For a project initiative or product solution
- Reducing seriously light pollution and result in energy savings

Road lighting in Flanders

ISS006E22830

New Highway lighting plan

Before July 15

- No lights between midnight and 6 am.
- Permanent lighting on ring roads and exits.
- Rest of time a lot of lighting.

After July 15

- Never lighting is the basic.
- Permanent lighting on ring roads and exits
- Dynamic lighting based on traffic intensity
- Switched on in case of emergency.

lights out when possible, lights on when necessary

1000

"Verlichtingsprincipes volgens de lichtvisie."

- Uitrit.
- ⊙ Verkeerswisselaars.
- Permanent aan.
- Dynamische verlichting.
- Geen.
- Regime afgestemd op Wallonië.

Comparison

	Before July 15		Now	
Highways (km in one direction):	1 728		1 728	
Lighting possible (km in one direction):	1 452	(84%)	827	(47,9%)
Permanently lighting:	250	(14,5%)	312	(18,1%)
Dynamic lighting:			501	(29,0%)
Switched by fixed schedule	1 202	(69,6%)		

Cost reduction of max. 2 milj. euro

European Lighting Design Award

agentschap
Wegen en Verkeer

GALILEO AWARD

Galileo Award

- Once a year
  - To a European IDA member
  - By the European Executive Committee.
  - For outstanding work in battle against Light Pollution.
-
- Select group:
    - Diego Bonata, Fabio Falchi, René Kobler, Bob Mizon, Pierantonio Cinzano, Chris Baddiley, Andreas Haenel, Wim Schmidt

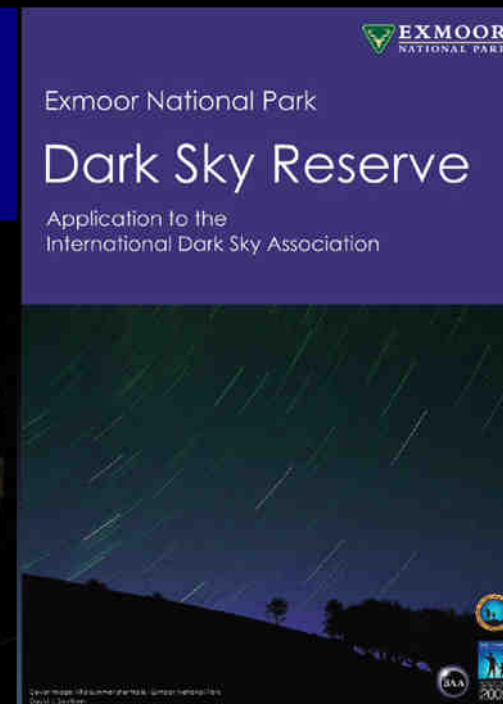
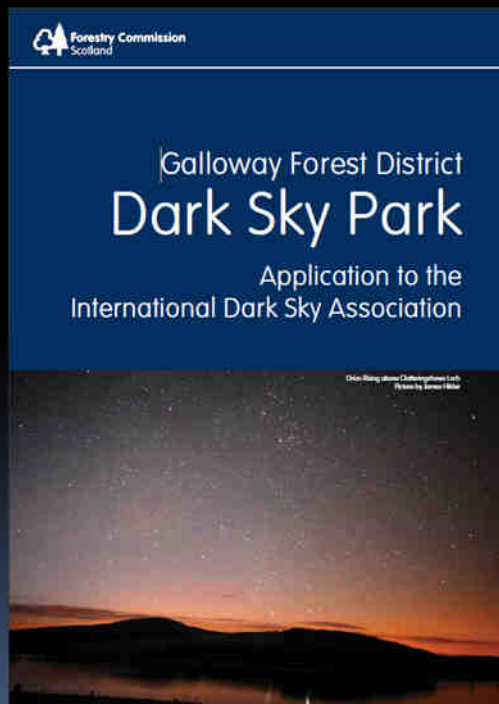

His work...

His work

- organised national and international dark-sky conferences for government officials, environmentalists and other groups

His work

- Realized single handed UK law on light nuisance
- become the UK's premier expert on Light pollution and the Law, consulted by government, the lighting industry and the legal profession.

To list everything he has done would take all day!

His work...

- Offering several services..

His work...

PLATFORM LICHTHINDER

HOME

NIEUWS

WAT IS LICHTHINDER?

LICHT & DUISTERNIS

WETGEVING

TIPS & F.A.Q.

PLATFORM LICHTHINDER

LICHTHINDER VAN...

KASSEN

OPENBARE VERLICHTING

SPORTVELDVERLICHTING

TERREINVERLICHTING

SIERVERLICHTING

SKYBEAMERS

RECLAMEVERLICHTING

GEVOLGEN VOOR...

ECONOMIE

VERKEERSVEILIGHEID

SOCIALE VEILIGHEID

GEZONDHEID

ECOLOGIE

STERRENKUNDE

ESTHETIEK

KASSEN

home > kassen

© Arie de Visser

Glazen huisjes

De glastuinbouw is belangrijk voor de Nederlandse economie. De waarde van de onder glas geteelde producten bedraagt meer dan drie miljard euro. Zo'n 75 à 80 procent van de Nederlandse glastuinbouwproducten wordt geëxporteerd. De totale oppervlakte aan kassen bedraagt ongeveer 10.000 hectare, verdeeld over ruim 13.000 bedrijven. De Nederlandse glastuinbouwbedrijven bieden werk aan circa 40.000 mensen.

De oudste glastuinbouwgebieden in Nederland zijn het Westland

Zoek

LINKS & LITERATUUR

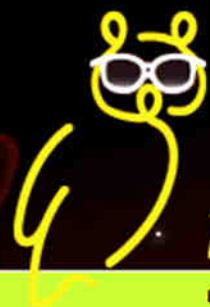
Regelgeving 2008 | In wet- en regelgeving rond kassenverlichting zijn een aantal zaken gewijzigd. Een overzicht van de actuele stand van zaken vindt u [hier](#).
Op de website van [InfoMil](#) is ook meer info te vinden over het Besluit Glastuinbouw.

Ondergrondse kassen | Als oplossing voor lichtoverlast, maar ook voor water. Ondergronds Tuinbouw uitvinder Henk van In zijn plan verdwijnt complete kassen ondergrond. Uit een onderzoek van de TU Delft blijkt dat ondergrondse tuinbouw in Westland blijkt dat economisch en bouw

His work...

nacht van de nacht

De Provinciale Milieufederaties

30 oktober 2010

nog 58 dagen 18 uren 1 min 29 sec

[home](#) | [sitemap](#) | [contact](#)

- Home
- Nacht van de Nacht ▶
- Nieuws
- Sterrentelling 2010
- Donkerste plek van Nederland
- Activiteiten
- Gemeenten & Bedrijven ▶
- Pers
- Kids
- Fotowedstrijd
- Downloads
- Links
- Steun ons

aanmelden
nieuwsbrief

Sterrentelling 2010

Hoe donker is de nacht
bij jou in de buurt?
Doe mee aan de Nacht
van de Nacht Sterrentel...

[Lees meer >>](#)

De Zmf is op zoek naar sterrentellers

Doe mee aan de Nacht
van de Nacht
Sterrentelling

Hoe donker is de nacht
bij jou in de buurt? Van
10 o...

Help de donkere nacht te behouden!

Wilt u blijven genieten
van de duisternis in ons
veel te verlichte land?
Steun de Nacht van de
Nacht met een gift en blijf
op de hoogte van nieuwe
activiteiten!

Nacht van de Nacht 2010

De volgende Nacht van de Nacht wordt gevierd op zaterdag 30 oktober 2010. Heb jij leuke ideeën voor een thema of activiteiten? Of weet jij een leuke en goede manier om bedrijven en gemeenten bij de Nacht te betrekken? Stuur dan een e-mail naar campagnes@natuurenmilieu.nl Samen maken we van de Nacht van de Nacht 2010 weer een groot succes!

Impressie Nacht van de Nacht 2009

All Dark-Sky movements

need members who can appeal to the emotions and principles of the public in order to convince them that action is necessary: but without a solid technical basis and real 'know-how', our emotional arguments are the poorer.

Martin Morgan-Taylor

MUCH MORE PEOPLE TO HONORATE

Certificates of recognition

Museum am
Schölerberg

11th European Symposium for the Protection of the Night Sky

6th - 8th October 2011 in Osnabrück, Germany

Fachgruppe

DARK SKY

- Andreas Hänel
- Museum am Schölerberg
- Sylvia Hawighorst
- Maike Schlüter
- Birgit Hänel
- Thomas Hänel
- Mandy Vermoens
- Martin Steinbeisser
- Christian Ambros
- Bingo!-Umweltstiftung

